

Українські Вісті

Середа, 4 червня 1947 р.

UKRAINIAN NEWS

Число 22 (80) Рік III

Часопис виходить тричі на тиждень: у середу, п'ятницю і неділю

Читайте сьогодні:

Міжнародна інформація (стор. 1).

М. В. До становища України (стор. 2).

N. N. III-ий Собор єпископів УАПЦ (стор. 2).

В. В. Канадійці вирушають на північ (стор. 2).

Леонід Білецький. Іван Франко (стор. 3).

Мартин Задека. Дипломатичне сватання (стор. 3).

Адреса редакції й адміністрації: Neu Ulm, Ludwigsstrasse 10.

ОСТАННІ НОВИНИ

ВАШІНГТОН. (РШТ). Як повідомляють з Америки, президент Трумен має намір відвідати незабаром Канаду. Він пробуде там з 9-го до 12-го червня і, правдоподібно, промовлятиме перед канадським парламентом.

БУДАПЕШТ. (ЮП). В Угорщині зменшено норму хліба з 200 грам. до 150 грам. на день. Збільшення хлібного приділу можна сподіватись лише тоді, коли прибуде американське збіжжя.

НАНКІН. (Радіо-Беромюнстер). В інтересах державної безпеки китайська політична Рада вимагає вжити ряд заходів на китайських кордонах із Зовнішньою Монголією.

ТОКІО. (РШТ). Новий японський кабінет, що його сформував соціал-демократ Тетсу Катаяма, складається з 7 соціал-демократів, 7 демократів, 2 представників японської народної партії і 1 безпартійного. Імператор Гірогіто затвердив список членів кабінету.

БЕРЛІН. (АП). Координаційний комітет альянської Контрольної Ради ухвалив скасувати 29-го червня подвійний літній час і запровадити з того самого дня, тобто з неділі, знову звичайний літній час.

РИМ. (РШТ). Де іаспері утворив свій четвертий кабінет без участі крайніх лівих партій (комуністів і соціалістів Ненні).

РИМ. (ББС). У неділю новий кабінет склав присягу. Кабінет утворено виключно з представників християнсько-демократичного союзу, але міністерство закордонних справ очолюватиме Сфорца, керівництво державного банку буде також в руках іншого представника.

БРАТИСЛАВА. (ЮП). Під час демонстрацій в Словаччині поширювано всюди доточки, які спрямовані проти страти Тісо й інших заходів уряду. Заарештовано багатьох осіб.

АНКАРА. (ББС). Перша частина переговорів між американською місією в Туреччині і місцевими офіційними чинниками закінчилася цілковитою згодою у всіх питаннях. Цього тижня місія розпочинає інспекційну подорож.

ФРАНКФУРТ. (Радіо-Беромюнстер). На одних зборах в Франкфурті н. М. провідник німецьких соціал-демократів д-р Шумакер запропонував перевести в російській зоні — під наглядом офіційних альянських чинників — всенародне голосування з приводу питання: чи хоче населення належати до советської зони чи до західних зон?

БУДАПЕШТ. (ББС). Новий угорський уряд приступив до виконання своїх обов'язків.

ШАНХАЙ. (ББС). Щоб уникнути загальної страйку, що міг би ще більше погіршити і без того важке становище, зумовлене громадянською війною, китайський уряд проголосив винятковий стан в Шанхаї, Чункіні, Кантоні.

МАДРІД. (ББС). В Іспанії заарештовано 53 монархістів за антифранкістську діяльність.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВАХ ІНДІЇ

НЬЮ-ДЕЛІ. (ББС). 1-го червня організаційні комітети обох головніших індійських партій — партії Конгресу і Мусульманської Ліги — закінчили свої підготовчі засідання до конференції, що відбудеться 2-го червня і розглядатиме пропозиції віцекороля Мантбетана. Видаєтись представник індійського руху Магатма Ганді виступив проти поділу Індії, тобто за єдність між партією Конгресу і Мусульманською Лігою. Проте, ще невідомо, пише кореспондент ББС з Нью-Делі, чи пощастить Ганді переконати інших не ділити Індію.

ТРУМЕН ПЛЯНУЄ ОБОРОНУ ЗАХІДНОЇ ПІВКУЛІ

ВАШІНГТОН. 27 травня. Президент Трумен передав у понеділок на розгляд американського Конгресу законопроект, який не тільки дозволяє військову співпрацю США з всіма американськими країнами, а й сприятиме такій співпраці. Згідно з цим проектом, США мали б постачати країнам Латинської Америки зброю і військоове устаткування; американські інструктори мали б вишколювати збройні сили окремих країн Латинської Америки; крім того, передбачають стандартизувати зброю.

Самий закон стосується лише до країн Південної Америки, але у ві-

дозві президента, доданий до проекту, виразно підкреслено, що й Канада може так само дуже добре співпрацювати з іншими державами Америки. Заклик президента, здається, сприймуть всі прихильно: і суспільність південно-американських країн, і суспільність США. Правда, стримане ставлення Аргентини досі вносило деяку неоднотайність в між-американські взаємини. Однак, дипломатичні кола Вашингтону сподіваються, що солідарність цілої західної півкулі буде відновлено; під цим оглядом — якщо йдеться про Аргентину — великої ваги надають конференції, що буде скли-

кана в Гіо-де-Жанейро. Вже навіть тепер роблять припущення, що ця конференція закінчиться підписанням міжамериканського договору про спільну оборону західної півкулі.

Проект утворення єдиного фронту американських республік підпорядковано загальній програмі допомоги „демократичним країнам“, щоб, таким чином, позбавити слухності всі можливі закиди, що він, мовляв, спрямований проти Советського Союзу. Тим то Трумен сказав, що всі заходи в напрямі здійснення солідарності американських країн мають відповідати Карті ОН.

Туреччина на нових шляхах

„Турецький народ знову дихає вільно і вже не почуває, що він залишений сам на себе, а бачить за собою могутніх друзів“, — писав один кореспондент з приводу американської допомоги Туреччині.

Постійні територіальні претенсії СССР, вимоги переглянути угоду в Монтро і надати СССР опорні пункти на Дарданеллах, війна нервів, ведена всіма засобами пропаганди протягом останніх двох років — все це важким тягаром впало на Туреччину. Вона змушена була утримувати постійно 600-тисячну армію (кожний сьомий дорослий турок — вояк!). Таку велетенську армію могла б дозволити собі хібащо якась високо-

промислова країна. Але в Туреччині, яка на 75% складається з селян і має лише 300 тис. промислових робітників, це могло б, зрештою, цілком зруйнувати всі державні фінанси. Отож, надання 100 млн. доларів американських кредитів звільнило Туреччину від привиду катастрофи.

Та американці воліли б, щоб ці кредити були використані виключно для військових цілей. Навряд чи американці будуть схильні, — з легкою іронією говорить кореспондент, — фінансувати будівництво величезного, розкішного мавзолею Кемаля Ататюрка, чи гіпермодерного будинку парламенту, чи шістнадцятиповерхового шпиталю в стилі хмарочосів і т. д.

Тим рішучіше обстоюють американці свій погляд, бо використання позики для інших — невійськових! — цілей могло б викликати серед американського народу заперечення і в такий спосіб загрожувати допомогі політиці Трумена — небезпека, на якій, як гадають в Туреччині, серйозно спекулює Москва.

ЛОНДОН. (РШТ). 29 травня. В Лондоні вважають, що Туреччина може почувати тепер себе спокійніше і зацікавлена переглянути незабаром угоду в справі Дарданелл. Американська допомога ставить Туреччину в надзвичайне становище: її вага, як ланки між Балканами і Середнім Сходом, дуже зростає.

ЗВІТ БАЛКАНСЬКОЇ КОМІСІЇ

ЖЕНЕВА. (АП). Комісія ОН, що протягом місяців розслідувала ситуацію на північних кордонах Греції, в своєму звіті від 23-го травня передала Раді Безпеки такі рекомендації:

Уряди Греції, Югославії, Болгарії і Албанії повинні зробити все можливе, щоб відновити нормальні добросусідські відносини; вони повинні утримуватися від усяких дій, які могли б збільшувати напруження і занепокоєння в прикордонних областях; вони повинні утримуватися від допомоги тим елементам сусідніх країн, які намагаються повалити свій уряд. Названі країни мали б укласти конвенцію щодо своїх кордонів, на зразок грецько-болгарської конвенції 1931 року. Раді Безпеки доцільно було б призначити, терміном щонайменше на 2 роки, спеціальну комісію або уповноважених, які через кожні 3 місяці мали б

подавати звіт про становище в прикордонній смузі. Ця комісія мала б розслідувати всі суперечки й інциденти з приводу можливих порушень кордонів і, якщо можливо, їх полагоджувати.

Як подавала агенція ЮП, делегати 8 країн балканської комісії прийшли до висновку, що грецьке обвинувачення (мовляв, три сусідні держави вишколювали, озброювали

грецьких повстанців, втручалися у внутрішні справи Греції, провокували прикордонні конфлікти і сприяли рухові на відокремлення від Греції Македонії і західної Тракії) в багатьох випадках цілком слушний. Советський Союз і Польща зовсім іншої думки. Зате грецький міністер закордонних справ висловив своє цілковите схвалення звіту балканської комісії.

Поділ Індії неминучий

ЛОНДОН. (ЮП). 23-го травня англійський кабінет обговорював пропозицію віцекороля Мантбетана з приводу становища в Індії, вирішено, що 2-го червня, на конференції т. зв. круглого стола, в Сімлі, віцекороль має знову запропонувати індійським політикам пропозиції англійської кабінетної місії. Якщо ж

індійські політики відхилили і цю останню спробу англичан примирити індійські партії між собою, то віцекороль мусить оляжче шийти до проблеми Індії, і тільки тоді, як індійці висловляться за поділ їхньої країни, англійський уряд прийме остаточне рішення. Лондонські кола гадають, що — на випадок негативного ставлення індійців до англійських пропозицій — поділ Індії на три частини буде неминучим, а саме: Індія розпадеться на Пакістан, Гіндустан і князівства.

НАСИЛЬНІША ПАРТІЯ НІМЕЧЧИНИ — СДУ

БЕРЛІН. (НЦ). Перегляд партійно-політичного розчленування всього німецького народу після переведення виборів до ландтагів у французькій зоні показує, що під час виборів до ландтагів (включно з виборами міських уповноважених у Берліні) християнсько-демократичний союз здобув у цілій Німеччині 32,4% голо-

сів (9,1 млн. голосів), соціал-демократична партія — 23,5% (6,6 млн. голосів), соціалістично-комуністична партія СЕД і комуністична партія — 23,4% (6,5 млн. голосів), ліберально-демократична партія 14,3% (4 млн. гол.), інші партії, включно з центром — 6,4% (1,7 млн. голосів).

ВАРШАВА. (РШТ). 15-го червня у Варшаві розпочнеться конференція Панславистського Комітету. Конференція є підготовчою базою до другого Панславистського з'їзду, що має відбутися в 1948 р. в Празі.

*** ПАРИЖ. (ББС).** В одній ноті советський уряд обвинувачує французьку окупаційну владу в Австрії, що вона порушила російсько-французьку угоду в справі двосторонньої репатріації громадян обох країн. Нота твердить, що в таборах ДП французької зони в Австрії живуть 12 тис. советських громадян, серед них багато воєнних злочинців, що провадять анти-советську пропаганду. Французькі офіційні кола називають російські обвинувачення безпідставними.

*** МОСКВА. (ЮП).** Дотеперішнього амбасадора в Парижі Богомолова призначено на заступника російського міністра закордонних справ.

*** ВІДЕНЬ. (ЮП).** 500 жінок і наречених австрійських полонених в Росії демонстрували перед будинком російської комендатури у Відні, вимагаючи звільнення полонених.

*** НАНКІН. (Дена-ДПД).** Комуністичні війська розпочали в Манджурії великий наступ. По боках трикутника Мукден — Гсин кінг — Кюрі комуністи кинули в бій 180 тис. вояків.

*** ЛОНДОН. (ДПД-Ройтер).** Як повідомляло московське радіо, в советському Союзі скасовано смертну кару на мирний час. Найбільшою карою буде 25 років примусових робіт.

*** ЛОНДОН.** Београдське радіо обвинувачує колишнього югославського амбасадора в США К. Фотіча, нібито він допоміг 5 тис. югославських воєнних злочинців переселитися з Італії до Сан Домінго (Середня Америка). Як заявляло радіо, Фотіча підтримували урядові кола Вашингтону.

*** МОСКВА.** Нападаючи на створений в Нью-Йорку „Комітет в справах реформи Об'єднаних Націй“, советський офіційний орган „Правда“ твердить, що запланована програма реорганізації ОН є насправді програмою ліквідації ОН. („Зюдкурір“).

*** АСУНСІОН. (Дена-ІНС).** Збройні сили президента Моріні розпочали новий наступ на повстанців у Парагваї і здобули стратегічно важливі точки.

*** ФРАНКФУРТ. (ЮП).** Згідно з повідомленням американських армійських установ, в американській окупаційній зоні живуть тепер 510 тис. ДП.

*** РИМ.** Генеральний секретар комуністичної партії Італії Толліатті телеграфом вимагав від колишнього американського державного підсекретаря Самнера Веллеса спростувати своє твердження, що він, Толліатті, одержує гроші від іноземної держави, або ж дає докази цього. („Зюдкурір“).

*** НЮРНБЕРГ. (ЮП).** В'язні нюрнберзької тюрми свідчать, що після падіння Берліну Мартін Борман виїхав до Советського Союзу і що ще з 1943 року він нібито співпрацював з советським урядом.

*** НЬЮ-ІОРК. (Дена-Ройтер).** Колишній генеральний директор УНРРА Ля Гардія подав скаргу на американське Т-во власників будинків і садів, бо воно „безпідставно і з лукавим наміром“ назвало його комуністом. Т-во нібито закидало йому, що він роками брав участь у змовах протизаконних революційних елементів, щоб повалити уряд; що він замішаний у змові, яка мала за мету утворити військову диктатуру в США; що він сприяв поширенню комуністичної ідеології. Як сатисфакцію Ля Гардія вимагав від своїх напасників 100 тис. доларів компенсації.

*** ПАРИЖ. (РШТ).** Поліційні чинники французької столиці видали наказ міській поліції наглядати за чотирма тисячами склепів, хлібопекарень в районі Парижу. Такі заходи викликані тим, що в багатьох випадках жінки, незадоволені нестачею харчів, напали на склепи і грабували їх.

До становища України

„Завдання Об'єднаних Націй—забезпечити їх членам тривалу волю і незалежність“. (З промови Трумена).

Програму допомоги Греції й Туреччині, що її в свій час оголосив Трумен, англо-американська преса односторонньо розцінює як відмову Америки від політики ізоляціонізму та початок рішучого поборення комуністичних впливів у світі. За словами Трумена, США мали б надати „...підтримати свободолюбиві народи, що чинять опір намаганням озброєної машини та закордонному тискові, спрямованому на їх поневолення“.

Ця заява великою мірою морально підтримує поневолені народи за „залізної заслони“ та відкриває їм відповідні перспективи. Народи Східної Європи перебувають під нестерпним економічним і політичним тиском і потребують від світу всебічної допомоги, в тому числі і економічної. Це спонукало США, в зв'язку з припиненням в червні ц. р. діяльності УНРРА в Європі, заявити про свій намір надати економічну допомогу Мадяриці, Польщі, Румунії, Болгарії.

Розуміючи в засаді потребу допомоги зруйнованим війною країнам, ми натрапляємо тут на незрозуміле явище: Україну, що зазнала в цій війні найбільших втрат, а тепер перебуває в стані голоду і тому мусила б мати принаймні такі самі права, як і вищезазначені країни,—такої допомоги не дається. Навіть не зважаючи на те, що Україна — член Об'єднаних Націй, а тому формально мала б бути трактована так само, як Польща, Югославія, Чехо-Словаччина і, в кожному разі, краще від Румунії, Болгарії та Мадяриці, які воювали проти альянтів. Ми здаємо собі справу з того, що допомога Советській Україні — це по суті допомога урядові СССР, советському режимові, який передані „продукти чи матеріали, якщо не вивезе до центральних районів Росії, то (як про це вже повідомляла іноземна преса, у випадку з Югославією), розподілить їх між советською „аристократією“, а народ і далі голодуватиме.

Однак такий стан існує не лише в Україні. Він є такий самий і в тих країнах, яким тепер обіцяно американську допомогу. Очевидно, США надіються при цьому на відповідну систему забезпечувальних заходів, щоб допомога досягла свого призначення.

Проте, все ж таки в чому причина відмови допомоги? Більше того, чому західна преса, пишучи про країни, що перебувають за „залізною заслоною“, не згадує про Україну і Білорусь? Причина цьому, без сумніву, лежить в більшій маріонетковості київського уряду від урядів інших країн „залізної заслони“. Причина в тому, що київський уряд, як чреволовець Москви, характером своєї дипломатичної акції ставить себе співвідповідальним за агресивну і незгідливу позицію Москви на останніх міжнародних конференціях—в більшій мірі як, скажімо, Чехо-Словаччина чи Польща. Український народ потрапляє в небезпечну ситуацію. Україна, від імені якої Мануїльські проводили ті чи ті дипломатичні кроки та акції, поставлена в становище Мадяриці чи Румунії часів останньої війни, країн, народи яких змушені тепер відповідати за політику, націнену їх урядам Німеччиною. Звичайно, становище України в даному разі є менш відповідальним, бо керує нею уряд, який не має навіть тих можливостей, що їх мала Мадяриця чи Румунія за німецького диктату, або навіть мають тепер, коли дозволено в тих країнах (хоч тимчасово) існування опозицій-

них партій, а коли підпишуть ці країни мирні договори—вони дістануть міжнародну гарантію політичних, релігійних і національних вільностей. Україна, що є в числі переможців, перебуває під цим оглядом в незрівняно гіршому стані. За нею немає жадної гарантії вищезгаданих вільностей.

У співвідповідальності Києва за політику Москви, на нашу думку, уже тепер лежить причина відмежування України від тих держав, якими США мають заохочуватися. В цьому також треба дошукуватися, чому 1947 р. представники Советської України не виступають від свого імені перед зовнішнім форумом, скажімо, в Об'єднаних Націях чи в інших конференціях так часто і активно, як це вони робили 1946 року. Розуміється, не можна з певністю твердити, що це є результат утрати іноземними представниками довіри до Мануїльського. Швидше це спричинено небажанням Москви розголосу, а цим самим і актуалізації української справи перед зовнішнім світом.

Українська еміграція пильно слідкує за діяльністю советської делегації України на міжнародному форумі та відгуками з цього приводу західного світу — і саме тому, що ту діяльність проводить формально від імені українського народу, отже, якоюсь мірою поступовання київського уряду зовнішній світ ототожнює з дійсним волевиявленням українського народу, а звідси—якоюсь мірою обтяжує відповідальністю український народ як тепер, так і в майбутньому. Майже двомільйонна українська еміграція в усьому світі, спираючись на справжнє волевиявлення українського народу, засвідчене збройною боротьбою в минулому і сучасному, — еміграція не може допустити, щоб український народ хтось ототожнював з політикою уряду Хрущова, і тому бореться за справедливе трактування українського народу. Всі наші політичні домагання (які дехто зхильний вважати зайвим і непотрібним „політикуванням“) виростають звідси; вони зрозумілі і конче потрібні, бо мусимо себе боронити та раз-у-раз указувати світові на чинену нашою народом несправедливість і смертельну загрозу „тривалій волі і незалежності“.

Не можемо тут не згадати резолюції, що її ухвалив багатолюдний з'їзд Українського Конгресового Комітету США, в якій він домагається від Об'єднаних Націй створення комісії ООН, яка б перевірила дійсний стан в Україні. Резолюція домагається від ООН забезпечити Україні права, записані в Атлантичській Карті. Це тим більше, що значення України в міжнародній проблематиці постійно зростає. В цьому щораз більше переконуються зокрема наші безпосередні сусіди, які ще недавно цього не розуміли чи не помічали.

Не випадково, коли український Конгресовий Комітет США надіслав ген. Маршалові телеграму, в якій стверджувалося, що „вільна й незалежна Україна була б кращим забором перед комуністичною навалю, ніж Греція і Туреччина“, виразник польської еміграції в США „Дзєннік Польський“ з цього приводу заявив: „...Вільна Україна є необхідною передумовою вільної і незалежної Польщі... Здобуття свободи для України лежить нам на серці так само, як здобуття свободи і незалежності для Польщі“. І далі: українці „...правду кажуть, що вільна й незалежна Україна була б кращим забезпеченням перед агресією російського колоса, ніж Греція

III-й СОБОР ЄПІСКОПІВ УАПЦ

10 й 11-го травня 1947 р. відбулася в Мюнхені V сесія Священного Синоду УАПЦ, а 12-15-го травня там же відбувся III на еміграції Собор Єпископів УАПЦ. Під головуванням Владики Митрополита Полікарпа, з участю усіх перебуваючих нині на еміграції єпископів УАПЦ, а саме: Архiepіскопів Ніканора, Ігоря, Михаїла, Геннадія і Єпископів Мстислава, Сильвестра, Григорія, Володимира, Платона, Вячеслава і Сергія. Секретарював Владика Платон.

Подаємо зміст головніших постанов Собору.

Найважливішим предметом діяння III Собору єпископів УАПЦ на еміграції була справа поєднання УАПЦ в Європі на еміграції з Українською Греко-Православною Церквою в Канаді і Українською Американською Православною Церквою в одну Українську Автокефальну Православну Церкву поза Батьківщиною. В цій справі односторонньо ухвалено, щоб акт об'єднання українських православних церковних організацій поза материними землями був довершений в найкоротшому часі, а тому уповноважено Преосвященного Мстислава, єпископа Переяславського виїхати до Канади для єпископського служення в Українській Греко-Православній Церкві в Канаді, згідно з її бажанням: довершити ж акт об'єднання з Українською Американською Православною Церквою, на підставі обов'язкових канонів Святої Православної Вселенської Церкви, Собор доручив Владіці Митрополитові Полікарпу і Владіці Архiepіскопів Ніканорові.

Важливим питанням на III Соборі єпископів було питання про скли-

кання Церковного Собору УАПЦ на еміграції. Питання це було обговорюване на сесіях Священного Синоду, який створив для того спеціальну комісію. Тепер, після справоздання з підготовчих праць цієї комісії, Собор єпископів ухвалив:

а) скликання Церковного Собору УАПЦ на еміграції вважати за потрібне і скликати його після довершення об'єднання Українських Православних Церковних Осередків поза Батьківщиною в одну УАПЦ, що перебувають уже в процесі здійснення;

б) до того часу доручити Священному Синодові скликати для підготовки до Церковного Собору передсоборне зібрання з участю єпископів, представників від духовенства і вірних тієї частини УАПЦ, яка перебуває тепер на еміграції в Європі.

У зв'язку з вищеподаними предметами діяння Собору єпископів заслухано й обговорено меморандуми до Священного Собору єпископів, поданих від українського громадянства в справах церковного життя УАПЦ.

Священний Собор єпископів радо вітає заклик у меморандумах до спільної праці в Церкві складових частин Тіла Церковного та в свою чергу закликає віруюче українське громадянство до твердої віри, християнського життя і до церковної дисципліни. Одночасно з цим Собор єпископів, стоячи, не похитно на засадах канонів Святої Православної Східної Церкви, з прикрістю повинен був ствердити, з приводу одного із поданих меморіалів, заміри деяких осіб порушити канонічні підстави Вселенської Церкви Православної, а тому ухвалив остерег-

ти вірних перед наслідками тієї нездорової розкладової в Церкві течії, закликаючи в окремому Посланні всіх до єдності.

Собор єпископів висловився за організацію по всіх парафіях УАПЦ на еміграції церковних братств, за оживлення релігійно-виховної і християнсько-добродійної діяльності існуючих братств і зосередження їх праці в центральному „Братстві Милосердя“.

В справах духовної освіти і підготовки пастирських кадрів Собор єпископів, після заслухання справоздань про стан богословсько-педагогічної Академії, доручив Свящ. Синодові докладно простудіювати організаційний стан Академії та звітувати педагогічний стан богословського її відділу, а зібрані матеріали з своїми пропозиціями подати наступному Соборові єпископів.

Після цього погоджено ряд організаційних справ в житті УАПЦ на еміграції, а саме:

1. На пропозицію Владики Митрополита Полікарпа, обрано одногласно на заступника Митрополита Владику Архiepіскопа Ніканора.
2. Переведено вибори на майбутній рік—нового Св. Синоду, до складу якого Владика Митрополит і його заступник входять з урядом, тому обрано до 5-членного його складу (замість дотеперішнього 4-членного) трьох членів, а саме: Архiepіскопа Ігоря, Архiepіскопа Геннадія і Єпископа Платона, якому доручено й надалі бути Секретарем Св. Синоду.
3. В розподілі теренів архипасторської опіки над вірними УАПЦ Собор єпископів вніс ряд змін.

Канадійці вирушають на північ

Канада потребує емігрантів, вона дедалі продовжує свої розмови про переселення європейських скитальців, обіцяючи їх прийняти. Але канадійські комісії не можуть знайти шляхів на схід, заблудивши, очевидно, по дорозі до Європи. Проте за відомостями берлінського часопису „Telegraf“ від 9 травня ц. р. довідуємося, що на всю Канаду лунає сьогодні клич: „Іди на північ!“ Цей клич підхопили різні шукачі щастя, мандрівники, аматори пригод та всякі люди без особливого фаху.

Йдеться про заселення північно-західних теренів Канади і терену Юкону, на північ 60° ширини площею 1.5 млн. кв. миль, приблизно в сім разів більше Німеччини, які досі були мало заселені індіанцями, ескімосами та різними полювачами на диких звірів.

Ці терени, наслідком своїх мінеральних багатств, притягують пиль-

ну увагу канадійських промисловців та уряду зокрема. Єдина перешкода заселенню цих теренів — це значна віддал від промислових центрів Канади і труднощі будівництва транспортних шляхів. Правда, численні ріки й озера, особливо ріка Меккензі-Рівер, з припливами, яка впадає до Північного Льодовитого океану, могли б сприяти сполученню з центрами Канади, але біда в тім, що ці ріки звільняються від льоду лише в червні-липні м-ці, а вже в жовтні там глибока зима з температурою до 40°. У зимові місяці ці терени зовсім відрізані від решти краю, єдине можливе сполучення з ними лише літаками.

Канадійський уряд вирішив за всяку ціну розвинути ці багаті терени і таким чином відкрити для краю величезні запаси золота, міді,

оливи, срібла, урану, цинку, бензину й вугілля. Запаси їх точно ще не розвідані, але канадійська преса заявляє, що це дуже багаті терени, які можуть збагатити всю Канаду. Промислові фірми не шкодують коштів, щоб найшвидше розбудувати ці райони й дати сировину для промислових центрів.

Дві речі стоять на перешкоді — зв'язок і брак людей. Відважних все ж таки не багато. Там потрібні сотні тисяч — мільйони людей. Для тих теренів європейські скитальці не придатні. Але можлива інша комбінація — людей наберуть з районів Едмонтону та інших, а натомість можна прийняти всіх скитальців. Про це йдуть розмови. Для українців це цікаво, бо саме в цих районах живе чимало наших братів, де ми могли б знайти місце й застосування свою працю.

Друге — зв'язок: усі матеріали—машини, знаряддя, харчі, одяг, копі, фуражі й нарешті людей, а звідти сировина пересилається на відстані 1000-2000 км. виключно спеціальною авіацією. Десятки, сотні вантажних великих літаків стоять у розпорядженні фірм, які постають їм все потрібне і є найдешевшим способом сполучення. Очевидно, в майбутньому питання зв'язку цих теренів, їх дешевизна, великий простір матиме вирішальне значення. Але одно можна сказати — будувати залізницю там неможливе, воно потребуватиме величезних коштів і напевно ці вирішити це питання, оскільки, скажімо, один-два шляхи справи не вирішують. Морський шлях можливий, але також дорогий. Над транспортним питанням промислові ламають собі тепер голову. Але не підлягає питанню, що багатства цих теренів настільки великі, що Канада не пошкодує нічого, щоб їх промислово якнайшвидше освоїти. Це, як кажуть канадійці, майбутнє Канади.

М. В.

і Туреччина. Тому поляки повинні якнайдовше підтримувати надісланий ген. Маршалові український заклик.

Останніми місяцями, як повідомляє український часопис в США „Свобода“, після довгої і впертої мовчанки в роки війни і перший період по війні, заговорили, нарешті, і провідна американська преса про визвольну боротьбу українського народу. Так, напр., перед початком Московської Конференції і виступом Трумена близький до міністерства закордонних справ США часопис „Нью-Йорк Таймс“ в одній із своїх редакційних статей писав дослівно: „Український сепаратизм залишається слабкістю в позірному одноцілій структурі Росії. Він може стати поважним фактором, коли б Росія задалеко висулулася поза свої кордони.“ В цілому стаття справляє враження, що українську справу американська

преса бере на свою шахівницю тільки для того, щоб зашухувати Москву нерозв'язаною українською проблемою, звертаючи цим увагу Росії на проблему, яка кожної хвилини може бути заактуалізована, якщо Совети не будуть гамувати своїх апетитів.

Хоч українська справа стає поважним бичем для Советів, дотеперішнє ставлення сильних цього світу до української справи не може ніяк задовольнити нас. Ми рішучо приєднуємося до голосу наших американських братів і чекаємо реального забезпечення життєвих потреб одного з найбільших народів Східної Європи. Ми чекаємо не роблення з української справи тільки засобу до шахування, а перетворення її в суб'єкта. Українська справа мусить бути розв'язана в інтересах справедливості, в інтересах тривалого миру і безпеки.

Леонід БІЛЕЦЬКИЙ

ІВАН ФРАНКО

I

Ім'я Івана Франка в українській письменстві, в українській визвольній думці та в українській духовій культурі стоїть поруч із найбільшими пробудниками не тільки українського визвольного руху, але й руху всеслов'янського та світового.

Коли ми, наддніпрянці, гордимось ім'ям Тараса Шевченка, що із найглибших низин українського народу піднявся на найвищий шабель геніальних творців людського духу та вогненним своїм словом кликав нас до правди, до волі і до зрозуміння визвольного духу в українській нації та її культурі, — то так само галицькі українці гордяться, що в своїх рядах мають Івана Франка.

Тарас Шевченко й Іван Франко, як два велетні національного духу стоять поруч себе. Великий наддніпрянець і великий наддністринець втілюють в своїй духовості всю Україну, символізують усе найдорожче, що є в українській нації.

Але в творчій пориванні Франка було щось і від природи Куліша. Перш за все, та колосальна і невтомна праездатність. Куліша є так властива і для Франка; далі, та творча різноманітність. Кожний із них: поет, новеліст, романіст, повістяр, драматург, вчений, критик, публіцист, дитячий письменник, перекладач, журналіст, політичний діяч, громадський діяч, історик і т. д. і т. ін. Потім, у душі Франка є щось спорідненого із душею Куліша: обидва могли підноситись на найвищий ступінь національної думки, жертвенності та творчих поривань, обидва так само могли спадати і до найглибших низин зневіри, розчарування і тяжкого духового занепаду, що вів навіть і до, мовляв, національного відступства. Обидва були глибоко шукаючі душі: сенс життя, роля особи в історії, взаємочинність між собою і юрбою, національно-визвольна проблема, роля культури народної в історії цивілізації української нації — це все було тими питаннями, що так глибоко посідали душу цих обох великих діячів українських.

II

Життя Ів. Франка було якесь фатальне; складалось воно із найбільших контрастів, що спричинювалось і до найтрагічніших наслідків. По природі своїй Франко був глибоким ідеалістом і романтиком, а М. Драгоманів скеровував його у сферу позитивістичних шукань у філософії, реалістичних у літературі і соціалістичних в політиці. По внутрішніх переживаннях Франко був лірик; в душі його переважали особисті настрої, інтимні рефлексії, чисто мистецькі творчі устремління й чисто національні шукання, а М. Драгоманів ставив перед ним проблеми соціальні, проблеми громадські в його організації і просвіті. Душа Франка була глибоко національна, а М. Драгоманів поривав її до вселюдських ідеалів рівності, братерства та міжнародного співжиття. Іван Франко по природі своїй був заглиблений у собі, жив глибоко внутрішнім життям, — обставина ж суспільних змагань кидали до зовнішнього світу, до людських мас і до зверхніх фактів життєвих обов'язків. По творчій схильності Франко був поет з особистими світоглядними шуканнями, — М. Драгоманів нахилив його до науки, до прози, до епічної творчості, до соціальної новели, до повісті й драми. Отже в такій сфері суперечних і навіть протилежних духових устремлінь і тиснень зроджувались такі нерівні, а часом і не природні наслідки його

го духових рефлексій, що доводили його душу до депресій і навіть розчарувань.

Від дитячих літ малий „Мирон“ (псевдонім Франка) прагнув чогось великого, безконечного і вічного, що окрилювало його душу й поривало до нового і ще невідомого світу, але суворе життя кидало дитину в жорстокі обійми „Отця Гумориста“. З дитинства Франко любив книжку, заглиблювався в науку, в усіх школах по успіхах був перший учень, а суворі дійсність шкільної атмосфери садила на т. зв. „ослячу лавку“ й нищила в ній зародки благородних дум та чистих дитячих переживань.

В часи університетських студій Ів. Франко захоплюється наукою М. Драгоманова; але не проходить і року, як на голову поета падає політичний арешт, судовий процес соціалістичної молоді, в'язниця, виселювання Франка із українського осередку і припинення з ним всяких зносин. Тоді вперше він пережив і передумав сенс свого життя й праці, передумав мету, до якої мав би прямувати. Вчитись далі не міг. Через кілька років був заарештований вдруге. Тюрма, мандрівка під ескортою, тяжка недуга, голод і навіть спроба самогубства. Оповідання „На дні“ відбиває той момент життя письменника. І це був отой другий момент духового занепаду Франка. Найтяжчі удари тоді зазнав він від свого українського громадянства, настановленого до нього вороже.

А тоді Франко вже був відомий письменник. За ним уже рахувалось чотири повісті, ряд сатиричних поем і такі видатні поезії як „Наймит“, „Вічний революціонер“, „Каменярі“, як цикл „Веснянки“, „Скорбіні пісні“, „Нічні думи“, „Думи пролетарія“, поема „Богокуди“, така популярна тепер поезія, як „Не пора... москалеві, ляхові служити“, циклі сонетів, „Галицькі образки“, численні критичні статті, численні переклади і т. д. Тоді ніхто не зробив у Галичині стільки як Франко. І тоді то українське громадянство було до Франка настановлене вороже. Тільки молодь і його найближчі товариші були з ним. Утворилось два ворожих табори: в однім 24-ох літній Франко й дуже невелика група його прихильників, а в другім майже все українське громадянство Галичини.

Розбурхане сміливим льотом думки поета, розворушене його революційними думками, воно кидає на адресу Франка найдивовижніші вигадки. Зустрілись два світи: ретроградів і старовірів з одного табору й революціонерів на чолі із Франком. Це були перші кроки боротьби сильної й відважної індивідуальності із суспільною традицією, боротьби нової людини із старим світом, боротьби поступу й цивілізації в суспільній організації, в культурі із реакцією і ретроградством, забобонами і примітивізмом.

Так стала людина, розправила свої дужі плечі і скинула з себе кайдани духової неволі й показала інший світ людських ідеалів і шляхи до них. Захар Беркут, провідник народних мас був її героєм; обдертий наймит, за яким панське поле вкривалося золотим збіжжям; образ вічного революціонера, по-стать каменяр, що розбивав вічні пута неволі і традиції і звільнявся від забобонів, — то був Іван Франко. Із рук своїх він не випускав каменярського молота.

І як невинно він о камінь дзвонить,
Каміння грюк в душі моєї лунає,
З душі ж луна та співом виринає.

Та спів поета був тужливий. Сомота, самотність і

Ночі безмірні, ночі безсонні.
В серці грижа, мов павук
Той полоний сіті снує...

Тільки гарячкова праця та любов до народу не спляють його від виконання національного обов'язку. Це була доба примирення Франка із старшим громадянством, хоч Драгоманів стримував його від такого кроку, сердився, Франко пішов на компроміс і м'я загалу і цілости. Поема „Панські жарти“ р. 1887 була тим твором, що зродився в цій атмосфері. В ній поруч національної теми в душі Франка відбувається глибокий перелом у світогляді. Із чисто соціальних світоглядних шукань та реалістичних експериментів у дусі натураліста Еміля Золя в оповіданнях, повістях („Boa constrictor“, „Борислав сміється“) поет заглиблюється в проблеми про вищий суд над людиною, про суд Бога, про суд вищої моралі. В парі з позитивізмом та натуралізмом в прозі в поемі цій, як свого часу відзначив Огоновський, підноситься ідеалізм віри в торжество правди, добра, ідеалізм романтика в його шуканнях чогось вищого і сильнішого за людські чини, і цим вищим є чудо моральної перемоги панотця над фізичною силою пана.

Кожне мистецтво є глибоко символічне. Воно є той міст між двома світами задивлення на дійсність: між вічністю, що є безмежна з її вірами й чудами, і змістовою дійсністю, що поза конкретні речі ніколи не виходить. В мистецтві конкретні речі можуть бути тільки символами, тільки знаками іншої дійсності, що є справді глибока і дійсно реальна, бо проникає в світ, приступний для людини в його символічній зображенні. „Панські жарти“ Франка і є той перший крок і перше слово віддати вічну боротьбу двох протилежних світів.

III

В дальшій творчості Франко у своїх шуканнях сенсу життя підносить на вищий шабель. Він творить поему „Смерть Каїна“, — тема мандрівна і вічна в світовій літературі. В Біблії постать Каїна є глибоко негативна. Література XIX ст. ставить до неї свої вимоги. Англійський поет Байрон у своїй містерії „Каїн“ змальовує Каїна, як людину, що виступив проти Бога во ім'я знання і людського розуму: уміє терпіти і мислити незалежно. Вся трагедія Каїна є апофеоза свободного людського думання в його безмежнім устремленні до знання і людської правди. Коли в постаті Каїна Байрон підносить персоніфіковане людство в його вічній і подвійній змаганні до абсолютної правди і щастя на землі, — то поема Франка змальовує Каїна в його фінальній дорозі до раю і вже до пізнання самого життя і розкриття його людям.

Але найсильнішим виявом внутрішніх і глибоко особистих переживань і настроїв Франка була його найкраща збірка лірики під назвою „Зів'яле листя“. Після Шевченкової особистої лірики це є друга, що відбивала глибокі настрої поета, що скупчились у його серці під впливом тяжких його особистих страждань. Другої такої поетичної збірки лірики українська поезія Франка не знає.

Щодо дальшої творчості Франка, то я не буду переповідати всіх творів поета. Я обминаю його багату збірку національних і соціальних поезій „З вершин і низин“, його різноманітну на філософічні й релігійні рефлексії збірку „Мій ізмаргад“. Я не перераховую його прекрасних і глибоко змістовних на теми з робітничого й селянського життя новель „У поті чола“, „Бориславські оповідання“; пропус-

Дипломатичне сватання

Не зважаючи на заходи англійського уряду в цій справі, Москва категорично відмовила відпустити до Англії-советських громадян, що одружилися з англійцями.

3 часописів.

Якби англійські Джонні хоч трохи
вміли ось цієї української пісні —

Ой не ходи, Грицю,
Та й на вечерниці,
Бо на вечерниціх
Лівки-чарівниці... —

вони не покоштували б гарбуза, яким їх так щедро почастили — звичайно, з наказу НКВД — советських Катюші.

Працюючи під час війни в Москві, молоді англійські Джонні проптпали собі стежку на московські вечерниці. Ну, а на московських вечерниціх, як ми знаємо, порядкують лівки-чарівниці. Та ще не абиякі лівки-чарівниці — советські Катюші, стахановки що і в кохальних справах на багато відсотків перевищують звичайні норми. Отож і почалося: коханнячко, обміняничко, цілуваннячко...

НКВД, звісно, не перечило Катюшам кохатися з чужинцями. Не хай, мовляв, привертають іноземців до комунізму. Та й загалом, чого його перешкоджати, коли ж безперечно істина: советські Катюші, виховані в дусі марксо-ленінської теорії, ніколи не збочать з „генеральної лінії“. І ота пісенька з опери „Ріголетто“ —

Сердце красавицы
Склонно к измене
И перемене... —

аж ніяк не стосується до советських Катюш, серця яких уцерьт сповнені ідеологічно-витриманих почуттів.

Так думали енкаведисти, та не так вийшло на практиці: виявилось, що й серця советських Катюш так само „склонні к измене і перемене“. Позакохувалися вони в англійських Джоннів, аж по вуха позакохувалися. Та не тільки позакохувалися, а й діточок з ними придбали.

А тут — кінець війни. Англійські Джонні ладнаються вертатися на батьківщину.

— Лаштуйтеся, Катюші, в путь та доріженьку, — кажуть вони до своїх дружин. — Поїдемо до Англії...

Катюші, звісно, не від тих, щоб їхати до Англії. Бо не цілий же вік стояти їм у чергах, гукати комусь там „ура“ та виконувати „п'ятирічки за чотири роки“. Але НКВД щодо цього мало інший погляд.

— Ніякого одруження з іноземцями! — сказало. — Ані кроку за межі батьківщини!..

Катюші до своїх Джоннів — плачуть! Джонні до своїх дипломатів — ревуть: сватайте, мовляв, за нас советських Катюш. Англійські дипломати до советських дипломатів, як справжні старости:

— Ми, панове, маємо у себе лівків-молодців, а ви маєте золотих куніць, тобто красивих дівчиць... Отож, без зайвих вагань і без забобонів, віддавайте ваших Катюш за наших Джоннів...

А советські дипломати їм на це: — Ми, панове, дуже вдячні вам за вашу пропозицію, однак ми посідаємо зовсім іншу позицію. Наші Катюші не рушать з батьківщини ані на два кроки: вони повинні виконувати п'ятирічку за чотири роки...

Іншими словами — піднесли англійським Джоном гарбуза. Советські Катюші ще голосніше в плач. Англійські Джонні до самого англійського міністра Бевіна: сватайте, пане міністре, за нас советських Катюш!

І ось міністр Бевін сам власною персоною виступає в ролі свата. Він звертається до советського міністра Молотова з такою сватальною суплікою:

— Високостойний міністре союзної нам держави, звертаюся до вас ось у такій важливій справі. Останнім часом ми додержувалися з вами однієї лінії, розгромивши разом і Гітлера і Муссоліні. Крім того, і ви і ми — хоч дещо й різно — прямуюмо до соціалізму. І нема чого вам англійців пуратися, а, навпаки, вам треба з нами родитися. Тож розпрощаймося, пане міністре, з усіма забобонами: по-сватаймо советських Катюш з англійськими Джоном...

Міністр Молотов відповів на це міністрові Бевіну:

— Високостойний міністре, свате, дозвольте відповідь вам дати. Під час усьвітних сварок, непорозумінь та колотнечі мене приємно вражають ваші сватальні речі. Скажу вам щиро: ми вас, англійців, поважаємо й не гудимо, однак сватами з вами ми ніколи не будемо. Катюшам нашим ми накажемо забути кохальну звичку, — нехай і далі виконують советську п'ятирічку...

Отож, і вдруге англійські Джонні одержали гарбуза.

На цьому покищо дипломатичне сватання закінчилось. А чи закінчилось воно взагалі — не знаємо. Ми тільки знаємо, що англійські Джонні останнім часом уже починають співати на український лад:

Ой не ходіть, Джонні,
Та й на вечерниці,
Бо на вечерниціх
Лівки-чарівниці...

Ми певні, що англійські Джонні трохи згодом ще й не такої заспівають. Та й не диво: далі в ліс — більше дров!

Мартина ЗАДЕКА.

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА
в Новому Ульмі

28 і 29-го травня ц. р. українці в Н. Ульмі мали приємність вітати в себе єдиний у Німеччині український оперовий ансамбль під музичним проводом Б. Пюрка, що дав у таборовому театрі дві постанови: відомі опери „Мадам Батерфляй“ і „Тоску“. Виконання артистами своїх ролей, звучання оркестри і загальна постава опер дали численним слухачам-таборянам велике естетичне задоволення.

Ширший матеріал про роботу ансамблю подамо в одному з наступних чисел нашого часопису.

(Далі на 4-й стор.)

Євгенія Балабас

(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

6-го травня на цвинтарі в Миттенвальді наспали ще одну свіжу могилу. Поховали громадську діячку Євгенію Балабас, що померла на 55 році життя.

Є. Балабас народилася у станиці Слав'янській, на Кубані, у родині священика Победоносцева. Середню освіту набула в єпархіальній школі в Катеринодарі. Ще будучи вчителькою, вона одружується з учителем О. Балабасом, що з вибухом війни їде до кубанського кінного Полтавського імені Харка Чепіги полку і повертається вже з початком революції до Катеринодара як член Кубанської Ради. Коли організувався кубанський уряд, Є. Балабас працює у ньому секретаркою статистичного відділу міністерства торгівлі і промисловості Кубані.

В помешканні панства Балабасів часто вночі сходилися на таємні наради кубанські самостійники, козаки-чорноморці, міністри і члени кубанської ради: М. Рябовіл, Л. Бич, К. Безкровний, В. Іванис та султан Ша-

хим Гірей (черкес). Так під впливом середовища на молоденьку жінку стає кубанською патріоткою-українкою.

Прихід Денікіна на Кубань змушує емігрувати, спершу до Царгороду, а потім до Праги, де вона, перебуваючи з чоловіком, закінчує університет, захистивши дисертацію на тему про Кубань. Тут пані Балабас бере участь в українському та кубанському громадському житті, працює секретарем видавництва „Кубанський край“, а також, маючи голосові дані, виступає як співачка хору Шуровського.

Прихід большевиків змушує її виїхати до Німеччини. 28 років емігрантського життя значно підірвали її здоров'я, і вона після тривалої хвороби померла 2-го травня 1947 року. Не пощастило їй знову побачити рідної Кубані і станиці Слав'янської, куди так рвалося її шире серце. Нехай її пам'ять лишиться між нами теплою згадкою, як про широкі сумління громадську діячку.

ГАЛЯ КУБАНСЬКА.

3 життя нашого табору

23 та 25-го травня в таборі Н. Ульм відбулися академії, присвячені світлій пам'яті славетних борців за Українську Самостійну Державу—Головного Отамана військ УНР СИМОНА ПЕТЛЮРИ та полковника Євгена Коновальця.

22 та 24-го травня театр „Розвага“ улаштував дві вистави п'єс Івана Тобілевича „Бондарівна“.

НОВІ ВИДАННЯ

Митрополит Іларіон. „На Голготі“ (поема). В-во „Наша культура“, Париж, 1947.

Дм. Чуб. „Шевченко в житті“ В-во „Універсальна бібліотека“, на чужині 1947. Ціна—4 НМ.

„ОРЛИК“ ч. 3—4. „ПУ-ГУ“ ч. 10—11.

„Український літопис“ ч. 4. „Урядовий Вісник“ Апостольської Візитатури й Адміністрації укр. гр. кат. церкви в Німеччині ч. 5 (шклястий).

„Звіняць звони святої Сафи“ ч. 8—часопис православних беларусів (шклястий).

ІВАН ФРАНКО

(Закінчення з 3-ої стор.)

ської літератури на університеті у Львові. Університет його обрав, але міністерство освіти у Відні на домагання польських та українських політиків його не затвердило. Це був один несподіваний удар по Франкові. Другий—кандидування Франка на виборах 1897 р. до парламенту у Відні. В цей момент проти Франка скупилася вся ворожа агітація, що йшла від поляків, русинів-москвофілів і від народовців-українців. Кидалися на адресу Франка найрізноманітніші обвинувачення: в зраді, в тім що він був підкуплений віденською владою, у тім, що він був нібито „казенним радикалом“, себто політичним шахраєм, відступником від народу, перекиначиком і т. д. і т. інш. Тяжко було Франкові відповісти на такі закиди. Але поет відважився: полякам відповів статтею у віденському німецькому часописі на тему „Поет зради“, в якій проголосив, що найбільший польський поет Міцкевич якраз і проповідував ідею зради. І коли геній польського національного духу схвалює зраду, то якою має бути польська нація, що на творах свого генія виховується. Москвофілам-русином відповів статтею „Як я став казенним радикалом“.

В ній поет із глумом і сарказмом відкинув їх обвинувачення. А українцям-народовцям відповів глибоко особистою статтею в польській мові „Niemo o sobie samum“. В ній він признався, що таких українців, безхарактерних, зрадливих, легко-важких, слабовільних, він не любить. Признається до найбільшого гріха: й України, такої, як вони, він не любить, а радше плаче над нею. Замість того, щоб з усіх сил працювати для народу, ці дрібні кар'єристичні улаштування тільки свої особисті матеріальні справи та вигоди. Він же, вихований на сотнях тяжкої праці українського народу, вважає обов'язком своїм протягом цілого свого життя віддати всі сили свої на те, щоб народ український міг піднятися на най-

вищий ступінь культурного, національного й державного розвитку.

За ці його виступи поляки викинули Франка з усіх своїх часописів, як співробітника і вивели його ім'я на прилюдний чорний список. Українці зовсім викинули Франка з усіх часописів та осередків. Але ювілей 25-річної літературної праці року 1898 показав, що народ український, молодь і численні його прихильники не пішли за таким вирішенням і широким вшанували Франка, як свого найбільшого провідника.

Опів боротьба Франка відбулася у всій дальшій творчості поета, зокрема в його найсильнішій ліриці, як „Із днів журби“ і „Sempertiro“, а особливо в його поемах, як „Похорон“, „Іван Вишенський“ і „Мойсей“. В цих найвидатніших творах своїх Франко висловив своє останнє слово на всі попередні події, передумав усі свої відносини і дав найсильнішу відповідь усім своїм противникам. З цього становився поема „Мойсей“ є найвидатнішим явищем в усій українській літературі. В цій поемі поет виявив усю свою любов до українського народу, всю відданість, як провідник української нації, як її пророк і як речник найвищих і найсильніших його устремлінь і домагань. Наближався року 1913-го 40-літній ювілей Франкової діяльності. І як Мойсей, що 40 літ вів народ до обіцяної землі, вільної для жидів держави, — так і Франко всі 40 літ прямував тільки до одного і за одно лиш боровся: за волю народу свого, за його щастя, за його найкраще існування в Соборній і незалежній власній державі. І цей заповіт його, ця поема є вповні актуальна й тепер, бо постане Франка, як провідника народу, як його речника стає поруч геніяльного Шевченка найвидатнішою і найдорожчою в боротьбі за волю української нації, за її соборну і незалежну державу, а поема „Мойсей“ — найвидатнішим заповітом на все життя української нації.

РОЗШУКИ

— Матвієва Василя Павловича, нар. 1906 р., Сергієнка Павла Парфиповича, народж. 1907, Навального Анатолія Аркадійовича, народж. 1924, просять відгукнутися на адресу „Українські Вісті“.

— Репік Петро з Димера, розшукує Горбаченка Федора та інших друзів, писати на адресу редакції „Укр. Вістей“.

— Анатоль Сидор розшукує двоюрідну сестру Тоню та Валю Фабіян, Тоню Півневу. Адреса: Новий Ульм, ред. „Укр. Вістей“.

— Усяк Леонід—відгукніть на адресу „Українські Вісті“ для Владислава.

— Друзів і знайомих — Бесараб Іван. Фінгорст бай Ганновер, Український табір барак 23/14.

— Топьку Наталку, Топького Миколу — Топький Павло. Фінгорст бай Ганновер. Український табір, гараж 23-13.

— Гуляницьку Наталю, Івашенку, Андрія та Бурсакову Дору з дочками: Тамарою та Наталею — Ніна Сіренко. Ноймаркт/Обф. УНРРА 1042.

— Кучабського Богдана, останнім часом перебував Везендорф (Ганновер) — Кучабська Ольга. Писати на „Українські Вісті“.

— Батька Чепка Деміда, маму Феклу, брата Леоніда, сестру Катерину й Віталія — Добровольська Серафима. Новий Ульм, бл. Д, кімп. 112 л.

— Матір Петронелю Гара, тітку, Павліну Новосад — Гара Іван. Фінгорст бай Ганновер, український табір, барак 23-14.

— Братів: Винницького Ігната, Винницького Ілька — Винницький Андрій. Фінгорст бай Ганновер, Український табір, барак 23-14.

— Осінчука Максима — Навродський Зенон з Нового Села, Дінсфельд, Нортлінгенштрассе 52. УНРРА 1041.

— Ярмоленка Василя, 1921 р., Крапівницького Василя, Шпака Валентина, Коменданта Данила, — хто знає про них, прошу сповістити на адресу „Українські Вісті“.

— Інженера Федора Рибалко-Рибальченка — Микола Куліковський. Коряталь, 6/Штутгарт, Ребманштр. 11.

— Рідних і знайомих: брата двоюрідного Чайку Івана, дружину його Олену та знайомого Моргуна Івана — Дмитро Білов. Дінсфельд (13а) Готель Вайсез-Роз.

— Брата Горбенка Петра, народж. 1923 р. — Горбенко Наталія. Мюнхен-Фельдмохінг ДП табір, барак 17/1.

— Сина Карпова Анатолія, народж. 1925, — батько Карпів Іван, Регенсбург, Гангоферзідлонг, 6, р-он, 227.

— Дочку Ніну — Вовк Макар, Фрідріхсгафен Флакказерне, фірма Темья.

— Війнаровича Дмитра і знайомих з Переміщини — шукає Івашко Володимир, Ойхендорф 75, (13 б) Пльотлінг.

— Лисенка Олексу та Анну — батько Харитон Лисенко, Миттенвальд, Егерказерне, Обербайерн.

— Тольчинського Євгена — мати Тольчинська Віра. Бісенгофен (Альгау). Бангофрестрауштон.

— Дзюмало-Назаркевіч Олену із Щерця, пов. Львів — сестра в Канаді. Писати на адресу: Яворський Іван Мюнхен-Фрайман, СС Казерне, С. V. 4.

— Бассу Павла з Лисевич, пов. Львів, — Ворон-Яворський Юлія, Мюнхен-Фрайман, СС Казерне, С. V. 4.

— Соляника Володимира, Юркевича Володимира та Мотраль Ольгу — Ділько Марія. Авсбург, Сомме-казерне.

ПОБРАТИМИ, ВІДГУКНІТЬСЯ! — Гордій В. Писати на „Українські Вісті“.

— Друзів і знайомих із с. Жолобок на Холмищині — Микола Ворон, Ганау а/М, Український табір, Лямбойштрассе.

— Батька Мусієнка Павла, матір Мусієнку Ядеху, сестер і брата розшукує: Мусієнко Олексій. Гамбург-Нойграбен, ДП Камп 514. Фінбек.

— Сестру Віру Сич з чоловіком розшукує Портянко Захар. Швєб Галл-Гессенталь, Віртгассе 45.

— Своїх батьків: Данилейка Параску і Данилейка Олександра розшукує Данилейко Надія Корнберг, кр. Роттенбург, УНРРА 1023 Бабич Петро.

— Сина Іванова Михайла, 1922 р., і дочку Іванову Анну, 1924 р., і зятя Григорієва Василя, 1919 р., — Іванів Олекс, Новий Ульм, Райнгардт казерне, бл. „Б“ кімп. 57.

— Палану Ланову з дому Дашківці, народж. 1926 р., що працювала в м. Шварцберг (Ерц), і Глушенко Віру Семенівну з Великого Бузукова, писати: Галінковський, Редакція „Українські Вісті“.

— Батька Огура Фоку, маму Параску, брата Степана, Калача Юхима, Калача Таренту, Лапутько Тіта з родинами — Юрович Антоніна, Мюнхен, Фюрстердирштрассе 155 ДП Лягер.

— Рідних і знайомих — Ніна Крамаренко-Тумасова. Австрія, Ляндек, табір УНРРА ч. 148.

— Сина Чубка Бориса, нар. 1924 (Чубко), а також осіб — Корінес Славка, Дячина Григорій, Матвійшин Василь, Дукій Іван, Налева Семен, Бойко Григорій — розшукує Чубко Галина (Чубко), (20) Ганновер, Мекерштрассе 21/27 табір Лисенко.

— Брата Діму та родину — Паєвський Іван, Зельб/Байерн. Веркштрассе.

— Єву Папай, пов. Рудки — Паза Папай, Іван Гуперт, Ганновер (Бухгольц) Шафферг 17.

— Рідних та знайомих — Лизогуб Олександра, Миттенвальд, Егерказерне, бл. 3-58.

Нововідкрита перша концесіована
Українська Книгарня

München, Dachauerstraße 9/1

має стало на складі
КНИЖКИ всі, що досі появилися і є в продажі,
ЖУРНАЛИ всі, що тепер видаються,
ЧАСОПИСИ і шклястий видання,
ШКІЛЬНЕ І КАНЦЕЛЯРСЬКЕ ПРИЛАДДЯ.

Лірико-сатиричну поему

О. ГАЙ-ГОЛОВКА

„КОХАНІЯДА“

— ціна 5 НМ — набувайте в українській книгарні, Мюнхен, Дахауерштр. 9/1.

Продається

4-лампове радіо. Перемінний струм. Короткі й середні хвилі. Довоєнна ціна — 280 НМ. Зголошення (із зазначенням суми, яку Ви готові заплатити) слати на адресу: Gross Glocke №2691, Ansbach-Bay.

Досвідчених шклястувів

лябораторного устаткування, які бажають працювати за фахом в українському підприємстві, прошу негайно зголошуватися на таку адресу: Інж. М. Висоцький, DP Camp 32/163 Diesterwegschule, Bielefeld (бріт. зона). Гарантую добрий заробіток.

Листування редакції

Борецького Юрка, Петра Реніка, Пестунку Ф. та Геня Романа — цим повідомляємо, що для них в редакції „У. В.“ є листи

— Рідних та знайомих розшукує Желябин Кирило та Анастасія Гордєва. Писати: Новий Ульм, український табір УНРРА ч. 1061.

— Рідних та знайомих — Бова Микола, „Українські Вісті“.

— Вишневецьку Ірину і Мотрю та Бальбіер Анну, мешкали Шендорф, Крайс Піттау — Вовк Ольга, Вольфшлюген, Еслінгенштрассе 53, Крайс Нюртінген.

— Розшукує брата Власа Ложченка з Олександрії, Херсонщина, та друзів: Василя Андрієвського, Мар'яна Тумір, Антона Ляченка, Бориса Козиренка, Олександра Степура з дружиною Зоєю. Хто знав би що про їх долю, прошу повідомити на адресу: Ложченко Іоєф, Лянгенау (Вюрт.) Сімонтальгассе, 3. Крайс Ульм.

— Сина Шакуду Василя, хто знає його місце перебування, прошу повідомити: Герінберг, Тіпенбернштрассе 18, Шукала Степана.

— Миколу Предуна з Потеліча пошукує сестра. Зголошення слати: „Українські Вісті“.

— Брата Загана Михайла — Ярослав Заган. Нойштанд, Крайс Марбург Лан, Штудорельд 7.

— Своїх братів Пастернаків з Добровідки, повіт Коломия; Миколу — студента-лісника. евакуйованого в 1944 із Львова до Кринічі; Петра, що в серпні 1942 дістався в німецький полон. Хто б щось знав про них або про їх долю, просять ласкаво повідомити Адміністрацію „У. В.“ або на адресу: Пастернак Юрко (20 б) Госляр Гарц, Франкенбергерштр. 12, бай Інж. Д. Троян.

— Мельника Петра з Холова, пов. Радехів — сестра Марія Хоїна. Гангофер-Зідлонг Pei 12 50 Регенсбург.

— Свого брата Степана Трача і сестру Анну Гудиму з Тернопільщини — Ульяна Трач писати Uedogogg, 39 rue de la Robuette, Paris 11 eme France.

— Рідних і знайомих із с. Камін, пов. Калущ, пошукує Дмитро Шмільгельський та батька Тимофія і брата Василя пошукує Ступка Григорій. Адреса розшукувачів: ДП Камп Б-33, Дорстен І. Вестфелен (Бріт. Зона).

— Данченка Олександра шукає Микола. Писати: „Українські Вісті“.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подаємо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі: 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100% надвишки.

РОЗШУКИ — 50 пфеніг. за кожне окреме слово.

Належну суму слід надсилати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Часопис „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ виходить ТРИЧ НА ТИЖДЕНЬ: у середу, п'ятницю і неділю.

Приймається передплата:

На 1 місяць — 6 НМ

„ 3 „ — 18 НМ

Ціна окремого числа 50 Пф.

Організуйте групову передплату та зголошуйтеся для кольпотажу. — Кольпотажу зняжка 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміни адреси тощо — звертатися листово і особисто до Адміністрації.

Administration „Ukrainiski Wisti“

Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видавнича Спілка

„УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Головний редактор Ів. БАГРЯНИЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з приводу невміщення дописів листується лише в особливих випадках. — Дописи і листи в справах редакційних адресувати не окремим редакторам, а Редакції.

Redaktion „Ukrainiski Wisti“

Neu-Ulm, Ludwigstraße 10.

Редактори приймають особисто в українському таборі Н. Ульму — Бльок „А“, віл 8—12 год. щоденно, крім суботи.

Authorized by Information

Control Division

Druck: — Ukrainische Zeitung

Neu-Ulm — Ludwigstraße 10.